

MLS

MINISTERSKÉ LISTY

Stínové **MI**nisterstvo **K**ultury

KREATIVNÍ **U**TUŽOVÁNÍ **K**OLEKTIVU
RAUT **K**ULTURNĚ **U**MĚLECKÉ **K**LÁBOSENÍ
VEZMEME **K**ULT **U**RU SMI **K**EM!!!
KULT **U**RA **K**VETE KOFÍBREJK
KANCELÁŘ **K**ULTURNÍ **U**LTRAMODERNÍ **K**ONCEPCE
ZASEDAČKA
CHUŤOVKY
NECKYÁDA
KULTURNĚ **U**MĚLECKÁ **K**LAKA

SOBOTA
13.8.2022

8.

**PŘEJEME KRÁSNÝ FESTIVALOVÝ
KULTURNÍ DEN!**

**ZDE MÁTE MÍSTO PRO VAŠE POZNÁMKY K
VEČERNÍMU ROČKOVÁNÍ:**

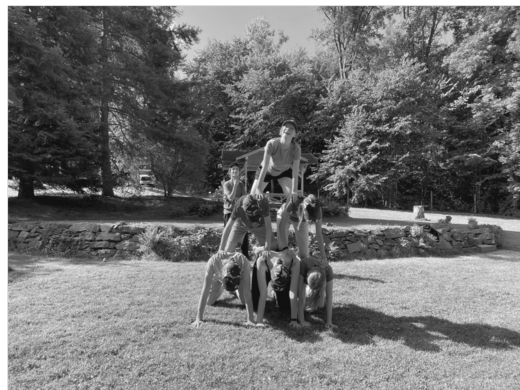
*VÍTÁME
PŘÍZNIVCE
SMIKU V
ŽELIVĚ
NA!*

MŇAMKY ZE VČEREJŠÍ DOPOLEDNÍ SMĚNY

V pátek dopoledne se už nekonaly chlebičky ani jednohubky, protože se muselo pilně zkoušet na plánovaný sobotní festival Kultura na šňůře, kde každý z našich souborů vystoupí se svým nazkoušeným představením. Soubor KUKátko si pro nás připravuje Hru o čas, která vám všem ukáže čas zase z trochu jiného úhlu pohledu. Přemýšleli jste někdy, co je to čas? Máte ho pod kontrolou? Umíte si ho naplánovat? Máte někdy chuť ho vrátit? A nepřipadáte si někdy ztraceni v jeho toku? Soubor KUKíků zkouší představení „?““. Jeho děj je tedy pro nás všechny jeden velký otazník. Takže neváhejte přijít a uvidíte!

Soubor KUKaček si připravili představení Děti z Blankenese o židovských dětech, které si prošly hrůzami holocaustu a přežili koncentrační tábor. Ještě o něco mladší soubor KUKel nám zahraje představení Čarodějnice, které je o čarodějnicích snažících se zbavit všech dětí. Tak se přijďte podívat, zda-li se jim to podaří! Náš soubor KUKlíci momentálně na žádném představení nepracuje,

ale snad si pro nás připraví alespoň malou ochutnávku. Všem našim souborům přejeme za redakci MLSu (a nejen za ní) hodně štěstí a moc se těšíme na všechny diváky a zároveň je zveme na podzimní Kolík do Prahy do Žižkovského divadla Jára Cimrmana, kde i zbývající skupiny vystoupí.

S JANOU MACHALÍKOVOU NA MLSU

Bereš někde nějakou inspiraci na svoje outfity?

Mě hrozně fascinujou barvy já je všude sleduju pozoruju kde jsou jaký barvy což si vždycky okopíruju do něčeho co si ušiju.

A když vidím nějakou látku, která mě úplně nadchne tak vůbec neřeším co se mi k tomu hodí okamžitě ji všechno přizpůsobím. Nebo v sekáči vidím nějakou šílenost mě to úplně tak okouzlí, že vůbec neřeším jestli k tomu něco mám a pak k tomu přizpůsobím všechno to je tak jako inspirativní, že to musím mít.

Co tě jako první napadne, když se řekne kultura?

Jogurt. Jogurtová kultura.

Kde bereš inspiraci k tvému učebnímu stylu k tvým workshopům a tak?

Já jsem takovej milovník workshopů já když můžu tak se prostě na všechny workshopy, který mě zajímají hlásím.

Pořad. Protože pořad jako nic nevím a na těch workshopech mě vždycky jako něco uhrane. Neudělám to přesně předem to přes sebe, protože mám k tomu ještě nějaký nápady. Bez těch workshopů bez těch mejk jako učitelů a inspirátorů by mě to jako nenapadlo.

Takže to jsou moje nápady, ale ty nápady vzešly z toho, že jsem se měla možnost setkat s lidma, který mě inspirovali. Já pak když mě inspiroju hodně na ty workshopy chodím opakovaně. A pak se zrodí něco novýho nebo mě napadnou nějaký noví věci přímo v práci s tou skupinou.

Tancuješ?

Ne. Ale když tancuju tak samozřejmě strašně srandovní, protože se to mu lidí smějou. Tak jsem to zjistila, že když se mi teda lidí smějou. Takže budu úplně vážně tancovat když klaunuju v nemocnicích jako sestra Sladina.

Vrchní sestra Sladina tančí jak nejlíp umí nejlépe břišní tance, protože já jsem chodila na kurz břišních tanů. A lidí se můžou počůrat smíchy. Takže já se upřímně snažím bejt co nejvíc přitažlivá a oni jsou jako úplně počůraní smíchy.

Takže tvůj nejoblíbenější styl tance je břišní?

Ano, břišní tanec s tím penízkovým šátkem.

Jak si se vůbec v začátku dostala k umění?

Já jsem si přála vyprávět ty příběhy co říkal u Petra a teď když si tu otázku položila a splnila mi to přání tak tady takhle přemejšlim.

Tak já jsem se nejdřív dostala k výtvarnému umění tím, že jsem začala chodit na kroužek výtvarný. To bylo první, že jsem jako hezky kreslila tak mě rodiče dali na ten kroužek já jsem tam byla

jako hrozně šťastná.

A máma mi jednou řekla ty bys měla chodit na dramatickej kroužek a já jsem si to slovo nemohla zapamatovat a furt jsem říkala na jakej že kroužek jak se jmenuje ten kroužek dramatickej.

Řekla jsem si když si dokážu to slovo zapamatovat tak určitě najdu nějaký kroužek, ale dlouho jsem si ho nemohla zapamatovat a pak jsem u nás na základce vlastně našla takovej kroužek.

Jak se těším na sobotní představení tvé skupiny?

Tak je to takový nevím. Protože my bychom to rádi měli ve strani a vůbec nevím jestli to umluvíme jak jako to bude fungovat jaký to bude mít napětí.

Prostě je to improvizace takže já se samozřejmě těším na tu sobotu co všechno bude. A tady si říkam, že to prostě nějak dopadne, že se nechám překvapit.

Zvládla by si celý den sedět za stolem jako úředník nebo někde v kanclu?

Ne. Ne, protože já vůbec nedokážu sedět jako v klidu a já jsem vystudovala jako střední školu spojující manipulaci což je jako pošťačka prepazkova pracovníce.

Já jsem vlastně si to učiliště vybrala jako protože tam bylo strašně moc kroužků jako zájmová činnost tak to bylo zábavný projít, ale pak jsem nastoupila na poštu a musela jsem sedět za tou prepazkou. A ty tabulky a všechno to bylo úplně proti mému myšlení. A tak jsem strašně chtěla doručovat abych se aspoň pohybovala.

Jenže já jsem měla maturitu a doručovali lidi bez maturity takže to bylo fakt těžký a já jsem pochopila že to nejde že já musím prostě ještě něco vystudovat abych mohla dělat to co mě baví.

A jak si představuje takovou práci úředníka?

No já si představuju že musí mít systém a že musí prostě být hodně jako precizní a trpělivý.

Musí být pořádný si myslím. Tyhle vlastnosti mi chybí.

Jak sis užila první chutivku tady?

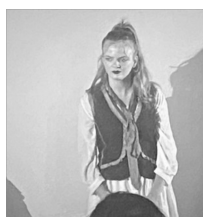
To je ta ochutnavka? No mě to hrozně okouzlo. Protože to že se něco děje na jevišti a promítá to je prostě pro mě hrozně osvěžující já jsem si ji užila, ale nevím jaká to byla.

Na celý rockovani koukám s otevřenějšíma očima a prostě mě to baví. Vrtím se na židli, protože nedokážu dlouho sedět. Ale jako vlastně hrozně mě to baví.

Jak si se dozvěděla o divadle KUK případně co tě přesvědčilo přijet na toto soustředění.

Tak o divadle KUK vím dlouho, protože Ivana je moje spolužačka v katedře výchovný dramatiky my jsme spolu chodily do školy. Takže jsme spolu byli v ročníku. A bylo nás tam poměrně málo. I když Iva s náma nebyla od začátku až potom co se narodila malá Zuzka tak teprve potom k nám přišla do toho ročníku.

Takže jsme se znali a Iva už mi to říkala dřív, ale já jsme vždycky měla soustředění své improvizční skupiny. A ono je to soustředění teď probíhá, ale oni ten termín řekli později než ho řekla Iva, že Iva mě poprosila dřív než se ustanovil ten termín. Já jsem si myslela, že letos to soustředění nebude. Takže mi to vlastně prošlo. A oni mi řekli že mi to nezazlívaj.

JIŘÍ WOLKER (SMYKEM S BĚTKOU)

Jiří Wolker, básník, jenž miloval svět, se narodil 29. března 1900 v měšťanské rodině v Prostějově, kde v letech 1911–1918 studoval na gymnáziu.

V letech 1916–1917 se pod vedením Antonína Svojsíka účastnil skautských táborů v Orlovských lesích nedaleko hradu Lipnice, což je krásný hrad tady nedaleko. Protože byl na výpravě poprvé, spolu ještě s jedním chlapcem měli složit zkoušku: vydat se na cestu do Želiva, a to přes lesy, bez mapy, se stanem a zásobami potravin

na jeden a půl dne.

V té době se u něho začalo projevovat mnohostranné nadání. Skládal první básně, kreslil, hrál na housle i na klavír a sám komponoval, studoval jazyky a pěstoval sport. Od šestnácti let se zabýval výhradně literární činností. Vnímavýma očima tehdy sledoval hladové demonstrace r. 1917 a vliv války na bídu lidu. Proto např. na téma jedné slohové práce, které znělo „Co bych dělal, kdybych vyhrál milion“, napsal, že by „vysušil močál lidské bídy“. Tyto motivy se objevují v jeho celé básnické tvorbě, v níž

hledá cestu, jak napravit svět plný hladu a nenávisti.

Po maturitě odešel spíše z povinnosti než ze zájmu studovat práva do Prahy, kde navštěvoval také přednášky na Filozofické fakultě. Stýkal se se socialistickou mládeží a s uměleckými osobnostmi.

Za svého života stačil Wolker vydat pouze dvě sbírky: *Host do domu* (1921) a *Těžká hodi* (1923)

Už během pobytu u moře r. 1922 se začaly projevovat příznaky tuberkulózy, která plně propukla na jaře roku

1923 během příprav na zkoušky. Léčba nebyla úspěšná. V září ho zastihla nervová nemoc, v půlce října zápal plic, v listopadu zánět pohrudnice a nakonec i zápal mozkových blan.

Zde leží Jiří Wolker, básník, který miloval svět

a pro spravedlnost jeho šel se být.

Dřív než moh' srdce k boji vytasit,

zemřel mlád, dvacet čtyři let.

OTÁZKY, NA KTERÉ SE NORMÁLNĚ LIDI MOC NEPTAJ (MADLA)

Čeho si na sobě vážíš?

Bety: Že jsem zdravá, jsem hodně zvědavá a že jsem v jádru vždy byla dobrý člověk.

Alma: Toho, jaký mám krásný nohy.

Nina S.: Že mám ráda kreslení. Jsem ráda, že něco umím, můžu to ukázat ostatním a třeba je potěšit.

Nela: Že dokážu překonat jakoukoli kritiku od ostatních lidí.

Jessi: Asi to, že pořád zkouším nové věci a chci se posouvat dál.

Julča S: Mých vlasů za to, že tolik vydržely.

ZASLECHNUTÉ CHUŤOVKY

„Zuzko, zajali jsme Francouze!“ - Vašek držíc Armela

„Ty těstoviny jsou nedovařeny“ - Anežka - „Kolegyně , to budete muset překousnout !“ - Maty

„Holky, snažte se nekoukat očima! „ - Maya

„Princip je v tom, že se to skládá, skládá a skládá a pak se to složí.“ - Áda

„Potřebuju si přerovnat oběžníčky“ - „Já je přerovnáám za tebe.“

„Na mě lítají komáři!“ - Mia - „My jsme v černym a komáři lítají hlavně na černou. Ty to máš dobrý, ty jsi taková růžovoučká!“ - Vašek při zkoušení Čarodějnic

POVĚST O SKÁLE PŘEVORCE (SMYKEM S BĚTKOU)

Nad hlubokou řekou v Želivě se v Ovčácké stráni zdvíhá strmá skála, kterou lidé nazývají Převorkou. Vypráví se o ní tato pověst: V Čechách bývaly často pohnuté časy, kdy si lidé nebyli jisti životem ani majetkem. Snad nejhůře se lidem vedlo za třicetileté války, kdy vtrhla nepřátelská vojska Švédů do Čech, drancovala a loupila. Švédové napadli i pre-

monstrátský klášter v Želivě, aby se v něm zmocnili všeho, co mělo pro ně cenu. Želivský převor se ve chvíli úzkosti, kdy byla loupeživá tlupa již na blízku, rozhodl zachránit zlatou monstranci (ozdobná zlatá schránka připomínající svícen či relikviář, do kterého se vkládá eucharistie/tělo Kristovo- taková ta oplátka, kterou lidé jedí v

kostele). Podařilo se mu vniknout do chrámu, kde byla uložena, uchopil ji do rukou a vyběhl z kláštera směrem na Brtnou. Utíkal podél stráně nad břehem řeky, ale vojáci jej zahlédli a začali pronásledovat. Udýchaný převor viděl, že vojákům neuteče a z posledních sil vyběhl na skálu nad řekou. Pronásledovatelé se radovali, že kněze na

skále chytí a monstrance se zmocní. Převor však v zoufalství skočil i s monstrancí se skály. Snad silný vítr, který v té chvíli zadul a nafoukl převorův plášť, přenesl jej nezraněného i s pokladem přes řeku na druhý břeh a tam se ukryl v hlubokých želivských lesích. Vzácná monstrance tak byla zachráněna.

MLSNĚME SI Z JEDNOHUBKY OD BĚTKY

Bětky psací workshop- povídka třetí (inspiraci znáte ;))- Conquest of Paradise od Vangelis)

Všichni ztichli a dívali se do šedé dálky. Na moři se náhle objevila silueta. To na co všichni čekali. Ohromeni zírali na obzor a se zbožnou úctou hleděli na obrovský koráb.

Nádhernou a vznešenou loď. Takovou, kterou nikdy nikdo z nich neviděl. Obrovské bílé plachty se nadouvaly a ona letěla na hladině. Korábu jako kdyby se klanělo i samotné slunce.

Pláž zalilo světlem a moře zezlátlo. Nádherná loď připlouvala po zlatém moři a na přidi se skvěl.....

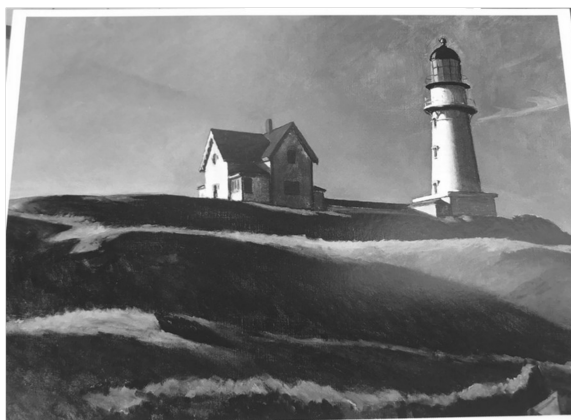
Ted' už byla loď natolik blízko, že mohli rozeznat vlajku. Bledě modrá a na ní krvavě červené slunce. Přesně takové, které ted' vzdávalo hold neznámému korábu.

Od anonymní ovečky Shawn

Ze série Bětky psací workshop- povídka třetí (inspirací byl tentokrát obraz od Edwarda Hoppera - Lighthouse at TwoLights)

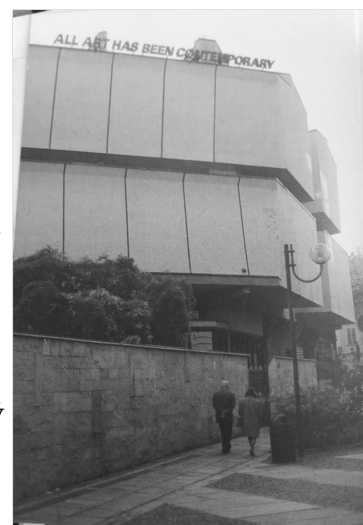
Stála tam úplně sama. Jediné, co slyšela byl vítr a v dáli vlny narážející do útesu. Vzduch byl slavný a každý nádech byl jako pohlazení. Sluníčko jí hrálo po těle a z okna kuchyně se linula ta překrásná vůně oběda. Ale po tváři se jí kutálela slza a pak druhá, třetí, čtvrtá, a nakonec to byl celý potok. Snažila se nebrečet, zůstat silná. Ale nedokázala to. Strašně jí chyběla, tak se jen schoulila do trávy. A tak jen ležela v té trávě a brečela. Nechtěla se vrátit domů, protože věděla, že tam už nebude. Tráva jí nakonec ukolébala až do spánku. A zdál se jí ten nejkrásnější sen.

Od anonymní královny

Bětky psací workshop- povídka

Pod velkým modrým neonovým nápisem ALL ART HAS BEEN CONTEMPORARY (Všechno umění je současné) stojí odpadkový koš. Je večer a místo hvězd tu svítí jen jedna elektrická lampa. Ona sedí na zdi, v ruce poloprázdnou lahev piva, pozoruje noční město. Jediným osvětlením je jedna elektrická lampa. Kolem světla krouží dvě můry. Láká je jako měsíc. Žárovka mírně poblikává. Někdy se člověk cítí sám. Jeho srdce je jako umyvadlo, jeho myšlenky jsou vírem, jenž vtahuje vodu, když se vyndá špunt. Vidí všechna pouliční světla, jejich linky tvoří ulice. Jen Vltava je tmavá. Někdy člověk bloudí těmi ulicemi Prahy za bezhvězdné noci a hledá. Marně hledá. Snaží se najít někoho, koho ztratil. Ztratil už dávno. Koho, neví. Sám sebe? Nahoře nad tím městem září modrý neonový nápis ALL ART HAS BEEN CONTEMPORARY a pod ním odpadkový koš. V něm na zmačkaném papíře spočívá víla a pod ní je tužkou napsáno: Chybíš mi, nevím, jestli tě znovu najdu.

Od anonymní květinové víly

Série povídek z Bětky workshopu- povídka šestá (inspirací je znovu skladba Conquest of Paradise od Vangelis, jo...fakt to stojí za to!)

Na ochozu věže stojí princezna. Kolem zuří bouře. Z nebes se leje voda ve velkých provazech, stéká ve vodopádech po šikmé střeše věže. Princezna stojí klidně. Očima pozoruje krajinu pod sebou a v dáli. Z deště spadlého na zem se stává mlha a ta stoupá a halí celou věž, krom vrcholku, kde stojí princezna. I jí po dlouhých zlatých vlasech i půvabném obličejí stékají proudy vody. Bělostné šaty má celé promočené. Pozoruje krajinu. Už? Už jde? Má strach, ale hrdě dál stojí. Vzpřímená a vznešená. Mlha se rozestoupí, nebe je oranžové, bouře zuří dál. Už jsou tu. Na rozlehlé planině čekají na rozkaz vrhnout se na ni, do věže. Princezna bosou nohou vstoupí na zábradlí ochozu. Bouře míchá nebesy. Blesk za bleskem. A ona stojí na zábradlí. Vznešená a půvabná, hrdá. Dole se ozve křik večkerého zla a zloby a ona letí. Bílé šaty vlají. Letí. Padá. Všichni užasle sledují oblohu, kterou prolétá princezna. Ta princezna, jejíž smrt si přáli, protože byla příliš hrdá a měli chuť zabít. Ona však jak pták, jako mořský racek, jako sněhově bílá labuť, jako dravý orel letěla. Se vši ladností přistála na břeh potmělé řeky. Její zlověstné vlny si ji postupně vzali. A princezna. Její tělo plné mládí a hříšné krásy, toužící po lásce a nesla řeka. Dál a dál. Až zbyla jen malá bělostná tečka na obzoru svítící jako hvězda, jež právě vyšla.

Od anonymní květinové víly

Z ŽELIVSKÝCH OZVĚN: PSYCHYATRICKÁ LÉČEBNA V ŽELIVĚ (CITACE Z: ŽELIVSKÉ OZVĚNY, ROČNÍK XVIII. – ČÍSLO 3 ZIMA 2017)

Dnes už se málo v Želivě mluví o psychiatrii ve zdejší klášteru, i když je ještě hodně lidí, kteří si tu dobu, kdy léčebna v klášteře byla, pamatuje. Byla nejen součástí obce, ale vedle jednotného zemědělského družstva a pily největším zaměstnavatelem zdejších občanů. Inu 14 let je v dnešní uspěchané době, která denně přináší záplavy čerstvých zpráv, dlouhá doba. Jak se zde léčebna ocitla, zajímá dnes už spíše návštěvníky této obce, kteří znají někoho, kdo zde byl léčen, nejčastěji na protialkoholním oddělení. Že zde byla vlastní psychiatrie, znají hlavně lidé z benešovského okresu. Tak jak se to vlastně stalo, že do zdejších středověkých, renesančních a secesních zdí přišly a léta žily stovky pacientů a pacientek? A jaký byl další osud tohoto zdravotnického zařízení? Ti původní pacienti, kteří přišli v r. 1955/56, vyrůstali ještě v době první republiky a někteří z nich i za císaře Franza Josefa. Někteří neměli už ani žádné příbuzné a do Želiva přišli proto, že byli těžce duševně a tehdy i nevyléčitelně nemocní, aby zde dožili. I když původně zde měli být umístěni pacienti lehčí, u kterých měla být prováděna jen krátkodobá psychoterapie, situace v padesátých letech minulého století si vyžádala, aby do

zdi bývalého kláštera byli z léčebny v Havlíčkově Brodě přeloženi pacienti s právě opačnými potřebami. Ti, kteří potřebovali vedle léčby trvalé péči ošetrovatelskou a sociální. Celá historie má začátek ve dvacátých letech minulého století, kdy byla v 35 km vzdáleném Havlíčkově Brodě postavena velká psychiatrická léčebna. Byli tam přijímáni vážně duševně nemocní spíše z bližšího okolí. Normální vývoj v péči o psychiatrické pacienty v tomto regionu přerušila II. světová válka, kdy musela být havlíčkobrodská léčebna v r. 1943 uvolněna pro potřeby německé armády, aby zde mohl být zřízen lazaret pro raněné příslušníky oddílů SS. Duševně nemocní s lehčími poruchami byli propuštěni domů, ostatní převezeni do jiných ústavů. V léčebně zůstalo pouze asi 70 pacientů, dostatečně tělesně zdatných, kteří docházeli na pomocné práce do lazaretu. Přišel však konec války, vojáci byli odsunuti a léčebna byla prázdná. V blízké okresní nemocnici se objevily přirozené snahy, aby byl rozšířen její provoz o nová oddělení. Vzhledem k tehdy panující státní ideologii, že v novém společenském zřízení, v socialismu, duševní choroby vymizí, došlo k tomu, že 7 pavilonů z 15 bylo nemocnici na 10 let propůjčeno. K navrácení těchto

budov však došlo až roku 1988! Do léčebny začali, proti původním politicky motivovaným předpokladům, přicházet noví pacienti až z hradeckého, pardubického a možná i z části středočeského kraje, konkrétně ze zmíněného okresu Benešov. A tak zde bylo brzo hospitalizováno 1300 nemocných, zatímco původně projektovaná kapacita byla stanovena na 700! Za této situace se hledal v první polovině padesátých let vhodný objekt v blízkosti Brodu, který by nahradil chybějící kapacitu. A ten objekt byl nalezen až zde v Želivě, kde byl předtím rozpuštěn internační tábor pro kněze a řádové bratry. V r. 1955 bylo zřízení zdejší pobočky schváleno příslušným úřadem v Jihlavě a Pelhřimově. Práce na přestavbě byly zřejmě zahájeny a na pomoc řemeslníkům sem byla přeložena skupina mladších, duševně sice nemocných, ale tělesně ještě zdatných pacientů, kteří zde pod odborným vedením vykonávali pomocné práce. Podobnost s válečnými lety byla jistě jen náhodná... Tehdy asi nikomu nevadilo, že jde o historické budovy s metrovými zdmi, vysokými stropy, se stovkami metrů dřevěných podlah a schodů a že bu-

de potřeba v těchto starodávných kulisách vybudovat zdravotnické zařízení, které by alespoň přibližně odpovídalo polovině dvacátého století. Tyto práce bylo nutno navíc provést pokud možno rychle. V celém areálu bylo zavedeno ústřední vytápění, vodovodní síť, zřejmě byla rozšířena i elektrická síť. Původní dřevěné podlahy byly vyměněny za betonové. Úkol byl splněn, ale výsledek úrovně zdravotnického zařízení tehdejší doby nedosahoval, patrně to ani nebylo možné. Po nezbytných úpravách do nové pobočky tedy byli přeloženi již v r. 1956 další brodští pacienti. Tito nemocní byli spíše starší, často víceméně okolním světem zapomenuté bytosti. Protože v té době už byla zavedena léčba tehdy moderními psychofarmaky, pacienti a pacientky byli většinou klidní. Bylo zde otevřeno 580 lůžek, která byla později redukována na 450. Tento stav v dalších letech mírně kolísal. Původně zde nebyl žádný trvalý lékař. Dle ústního podání prvními lékaři byl manželský pár, který o víkendu odjížděl mimo Želiv, zdravotní stav nemocných sledovali ošetřovatelé, kteří v případě nouze volali lékaře z Humpolce, možná i tehdejšího želivského obvodního lékaře. Práci středně zdravotnických pracovníků vykonávali většinou lidé z obce. Asi jen málo z nich bylo při nástupu do léčebny kvalifikovaných. Teprve v dalších měsících prodělali příslušná zdravotnická školení a získali pro svoji práci kvalifikaci. Přesto se zde pravděpodobně v prvních dobách moc nestonalo a neumíralo. A když už někdo zemřel, byl občas problém najít někoho z rodiny, kdo by ho nechal po-

hřbít. Nad Želivem se, alespoň dle vzpomínek některých pamětníků, vznášel oblak klidu a jakéhosi zapomnění. Stav se zlepšil až v r. 1963, kdy zde byl zřízen primariát. Vedoucí lékař měl na starosti všechny pacienty, kteří byli umístěni na čtyřech a později na pěti odděleních. Případná tělesná onemocnění léčil zdejší obvodní lékař MUDr. Kelin. Další zlepšení nastalo v r. 1965, kdy k vedoucímu lékaři přibyl další, trvale zde působící lékař a v roce následujícím přišel další. Léčebnu však čekaly další významné změny.

V r. 1967 byl nad dvěma z pěti oddělení ustanoven druhý primariát a o rok později bylo v bývalé škole zřízeno oddělení protialkoholní, které se brzo stalo pověstné v celém hradeckém a pardubickém kraji. Ještě později bylo při dalším mužském oddělení v klášteře zřízeno oddělení pro léčbu sexuálních deviací. Snad k poslední významnější změně došlo v r. 1968, když na jedno mužské a jedno ženské oddělení začali být přijímáni duševně nemocní z celého okresu Benešov. S přibývajícím primariáty se zvyšoval i počet personálu, sester, často již s příslušným středoškolským vzděláním. Přibýly i sociální pracovnice, psychologové. Správce budov dostal pomocníka. Stravu pacientů i zaměstnanců měla na starosti kvalifikovaná dietní sestra s několika úřednicemi. V léčebně byla zaměstnaná i skupina řemeslníků včetně řezníka. Protože léčebna potřebovala teplou vodu, musela

mít i několik topičů, kterým po zimní období pomáhali brigádníci, topili na tři směny. Před každou zimou byly na vybetonovanou plochu navezeny doslova hory koksu, který se do jara spotřeboval. Když ale v letním období přišlo několik chladných dnů, v těch klášterních zdech se rychle ochladilo, muselo se přitápět. Kromě „domácích lékařů“ do Želiva dojížděl jednou týdně internista z Havlíčkova Brodu a také zubní lékař. Protože se zdravotní služba stále zlepšovala, byli zde zaměstnáni dva až tři řidiči sanitek. Ti byli plně vytiženi cestami do Havlíčkova Brodu a do Humpolce na odborná vyšetření. Zvláštní kapitolku si zaslouží léčba prací. Ta léčba zde běžela od začátku: Jak je uvedeno výše, měla zásluhu i na rychlejší přestavbě kláštera na léčebnu. Tehdy i jízda s kolečkem plným těžkého materiálu se pokládala za terapii. A svým způsobem terapií i byla. Později pracovali pacienti v zahradě, ti staří a málo pohybliví drali pro lidi z okolí peří. Původně to byla jedna z mála možností, jak tehdejší nemocné ve zdejších podmínkách vytrhovat z hluboké pasivity, za kterou mohly těžké duševní nemoci, ale i tlumící léky. V šedesátých letech přišel tehdejší vedoucí lékař pobočky a zástupce ředitele s nápadem, obohatit léčbu prací o výrobu pálené keramiky. Pod dohledem a s pomocí akademického malíře byla získána profesionální vypalovací pec, glazury a hrnčířská hlína. Řada sester se pro tuto práci nadchla, některé z nich navštívily tehdy celorepubliko-

vě populárního keramika, mistra Kutálka a nechaly se od něho zasvětit do tajemství jeho práce. A tak zde vznikala „želivská keramika“, o kterou byl velký zájem. Některé výrobky skončily až v zahraničí. V té době byl získán i funkční tkalcovský stav, na kterém se tkaly koberečky. Ještě později se textilní dílna rozšířila a pod vedením pracovní terapeutky ze zbytků látek, získaných v okolních textilních továrnách, pacientky šily různé výrobky. Od konce šedesátých let sem přicházeli pacienti na jedné straně od Slapské přehrad, na druhé straně na oddělení protialkoholní a sexuologické až od polských hranic a z Polabské nížiny. Jednoduše řečeno, během sedmdesátých let minulého století se stala tato léčebna významným zdravotnickým zařízením. Léčilo a pracovalo se ale stále v prostorách, které neztratily znaky dávných dob. Provoz byl nejen málo pohodlný, ale i relativně drahý. Měl však určitou atmosféru, danou netypickým prostředím i vztahy mezi léčenými a „léčiteli“. Ty vztahy by se daly označit za „domácí“, měly někdy až přátelskou hloubku, při zachování důstojnosti nemocného. Snad proto bylo pro Želivačky a Želiváky, kteří zde doslova nemocným sloužili ve dne v noci, zprvu až nepředstavitelné, že by zde léčebna byla zrušena. Po bouřlivém roce 1989 bylo rozhodnuto o restitucích, včetně církevního majetku. Dle zákona byl vrácen i želivský klášter premonstrátům. Mezi zaměst-

nanci nastalo období nejistoty, úzkostí, jak to bude s dalším zaměstnáním. Mnozí si také nedovedli představit, co bude se stovkami pacientů, některých mnohaletých, nebo i těch, kteří se sem opakovaně vraceli. Představitel kláštera, poslední a vlastně i první opat po mnohaleté „dovolené“ Vít Tajovský, projevil pro tuto situaci velké porozumění. V prvních měsících dokonce bydlel v Havlíčkově Brodě, do Želiva jen dojížděl. Zřejmě jednal s vedením léčebny a teprve když byly vyřešeny problémy s umístěním části pacientů, vrátil se na jedno oddělení léčebny. S ním přišli i první mladí členové řádu. Ostatní oddělení fungovala ještě asi jeden a půl roku. V této době se rozplynula i myšlenka, že by část léčebny mohla zůstat v klášteře. Vedení léčebny bylo od r. 1990 nuceno počítat náklady a zjistilo, že provoz zdejší pobočky by byl silně neekonomický. Návrat pacientů do domovské léčebny se ukázal jako jednoznačně výhodný i vzhledem k vráceným pavilonům v Havl. Brodě. K 1. lednu 1993 pobočka zde byla zrušena. Zůstalo tu pouze protialkoholní oddělení, které přijímalo pacienty ještě několik let. Tak se vše nakonec vyřešilo, všichni zaměstnanci našli vhodné uplatnění - v havlíčkobrodské léčebně či v okolních zdravotnických zařízeních. Někteří si jistě i polepšili. A závěrem: Psychiatrická léčebna v Želivě se starala o potřebné duše celkem 37 let. Zdá se, že nic, kromě

vzpomínek dodnes žijících lidí z ní zde nezůstalo. Nic ji tady už nepřipomíná. Ale nezačalo tu v mnohých zaměstnancích klíčit porozumění pro lidi v nouzi?? Pro lidi slabé, podléhající svým přeludům a úzkostem, za které byli a jsou stále většinou odsuzováni a trestáni. Kdo z těch, kteří přijali za svůj úkol se o ně starat, by měl jinde možnost nahlédnout pod pokličku jejich nemocných duší, činů, poznat jejich slabosti, a někdy i příčiny těchto slabých míst, za které nemohli, protože jim nebyla nadělena síla k jejich zvládnutí. A z té druhé strany si snad někteří z těch, kteří sem byli často i proti své vůli umístěni, odváželi do svých domovů poznání, že po světě chodí i lidé, kteří je neodsuzují, ale snaží se tu jejich lidskou bídu pochopit a pomoci jim. Ani pro ty kamenné stěny to nebylo snad úplně marné soužití. V době, kdy se sem stěhovali trpící lidé, mohlo se kdesi rozhodnout, že se zde uskladní tuny hnojiv, nebo jiných fujtajblů, které by je celá ta desetiletí rozežíraly. A kyselé deště by jim daly z rozbitých střech zabrat shora. A bylo mnoho dalších možností, jak budovy, kde se občas podepsaly i naše národní dějiny, zruinovat. V televizi občas smutné konce „panských sídel“ můžeme vidět...

MUDr. Bořivoj Vejř

Z ŽELIVSKÝCH OZVĚN: V ŽELIVI NEBO V ŽELIVĚ (citace z: želivské ozvěny, Ročník I, Číslo 2, SRPEN 2000)

Čas od času se objeví otázka, jak správně vyslovovat jméno naší obce.

Starousedlíci, ať již rodilí nebo přistěhovalí, vám bez přemýšlení a samozřejmě odpoví, že se říká: „do Želiva, k Želivu, v Želivě“ a ani chvíli nezapochybují o správnosti těchto tvarů. Jen letní hosté, pacienti místního zdravotního zařízení a někteří premonstráti

bývají na rozpacích, jakého rodu že ten Želiv vlastně je. Z neznalosti místních poměrů jej často zařadí pod rod ženský. Pak je slyšíme říkat, že přijeli do Želivi. Jak Vám to zní, vážení občané Želiva? Mně strašně. A tak Vás prosím, upozorněte své známé, příbuzné, pacienty i sousedy na správnou výslovnost, nebo nám historický název obce zmizí a budeme bydlet v Želivi /?!?/

Pravidla českého pravopisu, zpracovaná Ústavem pro jazyk český Akademie věd ČR, vydaná v roce 1993, uvádějí, že Želiv je rodu mužského.

A co historie? Želivská kronika „tu Želiv“ vůbec nezná. Byli jste se podívat na místním hřbitově? Ani jeden nápis tu nemluví o Želivi. „Ten Želiv“ se objevuje ve 104 let staré publikaci Gustava Koblihy – Humpolec a jeho okolí, u Václava Petrů v knize Klášter Želiv z roku 1898, v Ottově slovníku naučeném z roku 1908, ve 4. díle Antonína Profouse: Místní jména v Čechách z roku 1957 i v 8. díle vlastivědné publikace „Čechy“ z roku

1892. V těchto dílech se také píše, že v 17. století se naše obec nazývala mimo jiné také „Nový Želiv“ / tady snad není pochybnost o rodě mužském/.

Náš Želiv se také objevuje v řadě literárních děl, například v básni Antonína Sovy, v Šimonu kouzelníku Františka Hamzy, u Františka Bernarda Vaňka, Josefa Jahody, Ladislava Stehlíka a Ilony Borské. Také ve vzpomínkách opata Víta Tajovského najdete vždy ten Želiv. Klášter býval střediskem vzdělanosti, a tak doufám, že i zde se správný název obce vžije.

Komolit se dá ledacos, a přesto, že se říká „Sípravice“, budou to vždy jen Svěpravice, stejně jako se z Pelhřimova nestane „Pejřimov“.

Vážme si své historie, vážení občané, a něco pro ni udělejme. Pro začátek to může být správný název ŽELIVA.

Anděla Tomanová

OKÉNKO DO HISTORIE 3: RENESANCE, REFORMACE A REAKCE (MAX)

Drazí čtenáři, V našem dnešním badáním historií kultury se zastavíme v období, kdy dominance katolické církve začala pomalu slábnout. Podíváme se jak na světlo rozvřetu evropské kultury, tak na temnotu reformačních válek. Renesance. Označení období a uměleckého slohu, francouzské slovo pro "znovuzrození", fenomén pocházející z Itálie. Znamenalo to novou vlnu myšlení, literatury a hlavně architektury. Zatímco v gotické Evropě se kladl velký důraz na posmrtný život v Nebi a na Boha, renesanční člověk chápal život jako dar a měl si ho tak užít. Z toho vyplývající směr humanismus dával velký důraz na osobní, lidský rozvoj a na humanitní vědy. Do té doby se totiž ve vzdělávacích institucích, zvalné většiny poskytovaných katolíky, dával důraz hlavně na exaktní vědy, jako lékařství nebo geometrie. Renesance otevřela dveře gramati-

ce, etice, filologii či poetice. Na první pohled je nejlépe vidět vliv renesance na architekturu, sochařství a malířství. Kolébkou pro tohle je bezpochyby Itálie (Florence, Lombardie), ve které se pohybovali známí umělci jako Michelangelo, Leonardo da Vinci, Raffael Santi či Filippo Brunelleschi. Klenba, kupole, jednoduchost, sgrafit, klenby, inspirace antikou. Všechna tato slova přijdou na mysl když by jeden měl renesanční architekturu nejlépe definovat. Mezi nejproslulejší Italské stavby patří bezpochyby Bazilika svatého Petra a Pavla v Římě, San Lorenzo, La Rotonda nebo Palazzo Vecchio. Zrovna na náměstí před Palazzo Vecchio stojí další nezapomenutelný skvost florenské renesance - socha Davida. Sochařství nelze opomenout v žádné řeči o znacích renesance. I u nás se architektura v tomto období činila. Letohrádek Hvězda, Schwarzenberský palác nebo

třeba měšťanské domu v Novém Městě nad Metují. Další prvek renesance, který vzkvétal, bylo výtvarné umění. Již zmínění géniové Michelangelo Buonarroti a Leonardo da Vinci vyprodukovali za dobu své působení obrovský počín fantastických děl. Vymalování stropu Sixtínské kaple, Mona Lisa či Poslední večeře jsou jen malým vzorkem všeho výtvarnictví, které se během éry objevovalo. Nyní pomalu opouštíme středověk a podíváme se do období raného novověku. Přechodné období pozdního středověku bylo lemováno krizemi. Proces známý jako "reformace" označuje nespokojenost s autoritou katolické církve v rámci křesťanství. Proces vzepření se oficiálně začal 15. října 1517 když kněz Martin Luther přibíhl "95 tezí proti papežství" na dveře kostela v německém Wittenbergu. Spory v rámci křesťanství odstartovaly desítky let vzájemných bojů a

nepokojů. Finálem toho byla masivní třicetiletá válka, která přinesla smrt a bídu do všech rohů Evropy. Ovšem katolická církev se rozhodla nevzdat se tak rychle. Ze sutě a prachu válečné devastace vstal nový směr. Směr, který měl symbolizovat otevřenou náruč církve pro rozčarované křesťany. Směr známý jako Baroko. Velkolepost, dynamika, bohatost tvarů. Baroko se vyznačuje bohatostí a velikostí, aby byl v lidech vytvořen pocit bezpečí a ohromenosti. Myšlenkově uznala katolická církev potřebu vlastní reorganizace, a tak byly na Tridentském sněmu odsouhlaseny jasné myšlenkové směřování církve. Tato protireformace svým způsobem navazovala na renesanci, ovšem také se vracela ke svým kořenům ve středověkém křesťanství. Baroko, jako umělecký styl, měl být vizuálním ztvárněním tohoto uceleného směřování. Také se jednalo o poslední umělecký styl, který byl jednotný pro celou

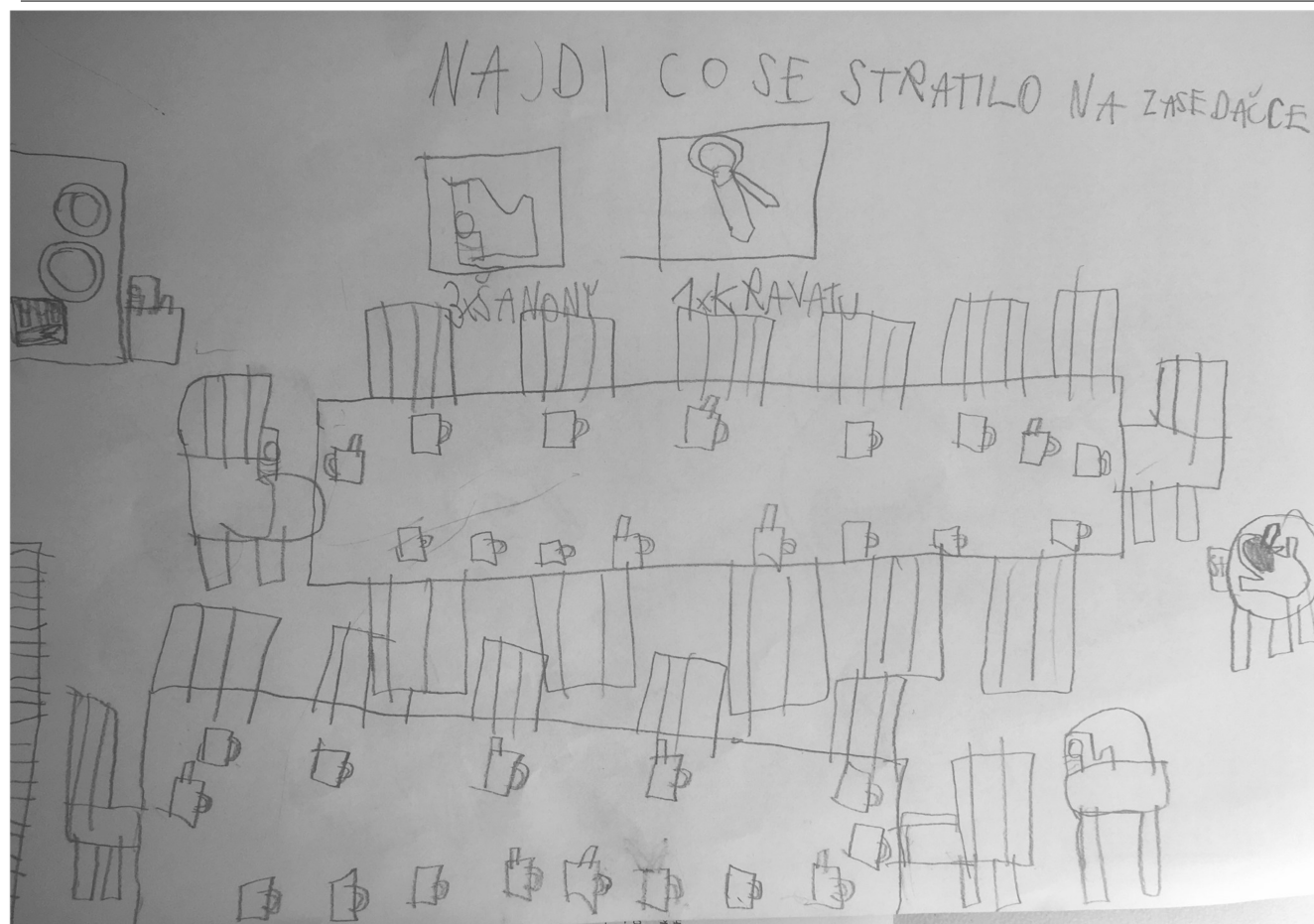
evropu. Mezi důležité stavby patří Valdštejnský palác, kostel svatého Františka z Assisi či Matyášova brána. Již jsme na konci našeho dnešního výletu. Pokud chcete zažít číre renesanční zážitek, rozhod-

ně doporučuji navštívit Italskou Florencii. Příště se podíváme do doby, kdy revoluce - jak sociální tak technologické - otřásl samým základem Evropy.

**KOMIKS OD
ZORKY**

MLS PRO OKO – (KRYŠTOF, ARMEL, KILIÁN, VAŠEK)

JAK PEJSEK S KOČIČKOU VYHRÁLI NECKYÁDU (Michal Magera, čtení na dobrou noc) 3.kapitola: Závod

Kočička pejska nezabila, což mu vyhovovalo. Problém byl že ho zavalila prací na lodi.

Od bobra stavitele získaly dřevo, spletly si provazy z bodláků, a krtek kutil jim připravoval konstrukci na pohon. Byl to pejskův nápad. Vyrobit dvě jakoby běhací kola pro křečky, spojené s lopatkami na stranách. Čím rychleji budou běžet, tím rychleji pojedou. Během dělání konstrukce kočička požádala o přidání popruhů naspod lodi. To pejskovi přišlo zvláštní, protože ta část bude plně pod vodou. A věděl moc dobře že kočička by radši ztratila dva ze svých devíti životů, než aby musela plavat. Ale nezaobíral se tím.

Konečně nastal čas závodu. Lodě se přinášely na startovní linii. Lidé připravily spoustu atrakcí a jídla. Děti všude křičely a smály se. Na břehu se shromáždili lidé i zvířata. Závodníci se připravovali ke svým lodím. Pejsek hned naskočil na jejich plavidlo, ale kočička váhala. I když stála za přípravami, stále se vody bála. Pejsek ji chtěl povzbudit, ale náhle k nim přišla Fena Zdena. „A kruci“. Pomyslel si pejsek. Zdena absolutně nenáviděla kočky. „Takže ty se vážně chystáš závodit?“ Řekla s opovržením. „Netušila jsem, že váš druh je schopen nějaké aktivity.“ Kočičce se zjezila srst. Pejsek zkusil zasáhnout. „Jdi do boudy Zdeno.“ Zdena se otočila na něj. „Ty na mě nemluv. Tím že bydlíš s ní pod jednou střechou děláš našemu společenství ostudu. Já bych si pečlivěji vybírala spolubydlící.“ Kočička se do toho vložila. „Oproti tobě Pejsek alespoň něco dělá. Ty se jen válíš a nic neděláš.“ Fena se přiblížila ke Kočičce a zavrčela. „A ty si myslíš že seš něco víc než já? Vsadím se, že všechny kočky ujíždí na šantě kočičí.“ Kočička vytasila dráčky a naklonila se k Feně, že se čumáky málem dotýkali. „Ty by ses nikdy nezmohla na víc než štěkat po ostatních, ani na tenhle závod ses nepřihlásila.“ „Ani nemusím“ odpověděla Zdena „závod proti dvounožcům bych nikdy nevyhrála. A ti ho taky nevyhraješ“ „Podrž mi mlíko“. Řekla kočička a naskočila na loď.

Pejsek nic neřekl. Jednak se bál že se na sebe ty dvě vrhnou, jednak proto, že viděl na protějším břehu své kámoše, jak se sázejí, jestli vyhrají nebo ne. Než se stihl vzpamatovat, už se začaly vyhlášovat lodě a řazení na startovní čáru. Bylo tam celkem sedm plavidel, včetně jejich. Lodě se řadily za sebe podle velikosti posádky a rychlosti lodě. Jako první se zařadilo plavidlo lidí s kozími rohy na hlavě. Po nich bylo pár dalších plavidel. Loď Pejška a Kočičky byla téměř na konci. Před nimi byli Lidé s krychlemi na hlavách a za nimi plavidlo připomínající železného ptáka lidí. Nastal čas startu. Břehy ztichly. Závodníci se napjali. Napětí bylo cítit ve vzduchu. Najednou měl Pejsek pocit, že do jejich lodi něco žduchlo ze spodu. Než se nad tím stihl zamyslet. Padl výstřel. A závod začal.

Všichni najednou začali pádlovat. Pejsek a Kočička začali běžet. Loď kozích hlav se začala točit a zablokovala další tři čluny. Loď z krychlí a železný pták okamžitě zamířili na kraje. Před lodí Pejška a Kočičky se tak vytvořila bariéra z lodí. „Musíme se dostat na kraj“ volal pejsek „Tak se dostaneme před ně!“ „Ne!“ zahlásila Kočička. „Jsme malí a lépe se točíme. Proklouzneme skrz jen co nejdeme škvíru!“ A měla pravdu. Většina dalších plavidel zamířila ke krajům. Kdyby tam pluli taky, dostali by se do stejné situace. Takhle se dostali skrz chaos, přímo pod vikingskou loď. V tu ránu se Pejsek s Kočičkou dostali na třetí místo. Před nimi byla pouze krychlová loď a železný pták, který se hnal dopředu neuvěřitelnou

rychlostí. Pejsek a Kočička zrychlili tempo. Naštěstí posádku krychlové lodě tvořilo pár dětí a jeden dospělí dvounožec. Před ně se dostali bez sebemenších potíží. Dostali se na druhé místo. Všechny ostatní lodě byly daleko za nimi. Ale i když se snažili sebevíc, železný pták měl stále před nimi velký náskok. A i ten se pomalu zvětšoval. A byl tu další problém. Před nimi řeka tvořila prudkou zatáčku a pak už byla cílová rovinka. Pejskovi došlo. Člověk před nimi má už moc velký náskok. Nestihnou ho dohnat. Když už to chtěl říct kočičce něco se stalo. Člověk na železném ptáku vjel do zatáčky, ale nezatočil. Jel rovně až narazil na břeh. Pejsek zaštěkal radostí. „Ten člověk si to plavidlo postavil na rychlost. Nemůže zatáčet.“ Kočička řekla. „To je naše šance ho předjet. My tenhle závod vyhraje!“ Ten člověk se mezitím vymotal ze břehu a znovu vyrazil, zrovna ve chvíli, kdy Kočička a Pejsek zatáčeli. Je to napínavý souboj. Jsou hned vedle sebe. Loď na lodi. Ale člověk má větší nohy. Pomalu zase začal získávat náskok. Pejsek i Kočička běželi jak o život, ale neměli dostatečný výkon. Cíl byl už jen pár desítek metrů od nich. Pejsek začal zoufat. „Nestihneme to. Jsme moc pomalí.“ Kočička se ale jenom usmála a řekla „No tak to musíme zrychlit.“ A jen to řekla jejich člun vyrazil kupředu. Rychleji, než by kdy zvládli. Proletěli kolem který na ně překvapeně koukal, a přejeli cílovou čáru.

Břehy jako by explodovali. Všichni začali jásat. Zdálo se to neuvěřitelné. Oni vyhráli. Pejsek byl stále zmaten. „Kde jsme nabrali takovou rychlost?“ Kočička se usmála a koukla se do vody. Pejsek to taky udělal a nevěřil svým očím. Ty popruhy, které kočička udělala pod vodou byly taženy párem pstruhů. To oni drcli do lodi před startem a dali jim tu rychlost. „Jak?“ začal pejsek, ale kočička ho předběhla. „Když jsem četla pravidla, psali že spřežení jsou povolená, tak jsem nám jedno udělala. V jejich úseku řeky řadí štika. Slíbila jsem jim, že se jí zbavím a oni nám potáhnou loď. A mimochodem. Večeři potřebovat nebudu.“ Pejsek se rozesmál. Lidé jim tleskali. Všichni psi a kočky v širém okolí viděli jejich spolupráci a úspěch, a fena Zdena stála na břehu a byla překvapená a naštvaná zároveň.

Tohle byl největší úspěch Pejška a Kočičky. Možná kromě jejich následujícího dobrodružství, ale to je příběh na jindy

SPECIALISTKA NA PŘEKLAD DO NONVERBÁLNA – HANKA

Ze služebky přijela specialista na nonverbální komunikaci. Informuje, že vnější vztahy s Ministerstvem jsou stále příznivé. Jelikož na služebních cestách se dorozumívá zásadně nonverbálně, můžete ji během času, který stráví na Ministerstvu odchytnout a zeptat se na cokoli týkající se mluvy těla, která přesahuje slova. Velmi ráda Vám

poskytne pomoc v oblasti této problematiky. **Hanko, co je to nonverbálština a v čem může být prospěšná?**

Je to jazyk jako každý jiný, tenhle je však mezinárodní a dá se s ním vyjádřit úplně všechno. Sdílet, že létající abstraktní slon na čtvrtou je obrácený hlad je velmi snadné, je k tomu potřeba jen jeden znak. **Aha, a co když naopak chce člověk říci něco zce-**

la prostého- třeba někoho pozdravit? Na to existuje téměř nekonečno způsobů, jak pozdravit. Je to celkem oříšek v nonverbálštině vybrat ten vhodný. **Ted' mě napadá, jak jsi zmínila oříšek, jak by se vyjádřil ten?** Oříšek, no, to si musí člověk lehnout na zem a pětkrát zamávat všemi levými končetinami.

PROGRAM

KULTURA NA ŠŇŮŘE

13:00-13:35	„Otazník“ – autorská inscenace skupiny KUKíci	sál Kocandy
13.45-14.15	Kapela DOTmy	altán
14.15-14.25	Šňůra expertního týmu Jany Machalíkové 1. část	louka před altánem
14.30-14.50	Šňůra Petra Váši 1. část	areál Kocandy
14.50-15.15	Kapela DOTmy	altán
15.15-15.35*	Šňůra expertního týmu Zuzky Sobkové, Autorské čtení	areál Kocandy
15.40-15.50	Šňůra expertního týmu Jany Machalíkové 2. část	louka před altánem
15.00-16.30**	Šňůra expertního týmu Ivany Sobkové, Galerie Sauna	sauna
16.00-16.30	Kapela DOTmy	altán
16.30-17.10	„Hra o čas“ – autorská inscenace skupiny KUKátko	sál Kocandy
17.15-18.00	Šňůra expertního týmu Petra Váši 2. část	schodiště Nirvány
18.00-18.40	Komediant boží – TYAN (Roman Černík, Petr Brůček)	mlýn
20.30	VEŘEJNÉ ROČKOVÁNÍ SMIKu	sál Kocandy

* 15:15-15:35 - Autorské čtení, poté budou texty v areálu Kocandy vyvěšeny volně k přečtení

** 15:50-16:30 - oživení prostoru galerie Sauna

Poznámka:

V průběhu programu proběhne ukázka z inscenace Děti z Blankenese a Čarodějnice